

Kyndelmisse.

Den 2. februar kaldes fra gammel tid "Kyndelmisse". Oprindeligt var det en helligdag, hvor man mindedes Jesu fremvisning i templet og Marias renselse 40 dage efter fødselen. Det vil sige, man fejrede Jesu optagelse i det religiøse og samfundsmæssige liv. En begivenhed, der kan ses som en slags parallel til vores barnedåb. Og man fejrede hans mor Marias genindtræden i det religiøse og sociale liv efter den 40 dages periode, hvor hun efter datidens opfattelse var uren som følge af fødselen. En opfattelse, der i øvrigt også omfattede barselskvinder herhjemme før i tiden.

Gammel er ligeledes fremstillingen af Jesus som verdens lys, og helligdagen fik derfor det latinske navn "Missa Candelarum", der betyder "en messe for lyset" eller "lysgudstjeneste", om man vil - på dansk altså "Kyndelmisse". På den helligdag indviede man de vokslys, som skulle anvendes i kirken det kommende år. Hvilket stadigvæk finder sted i katolske kirker verden over. Og skønt vi protestanter ikke indvier eller velsigner ting, men alene beder om Guds velsignelse over mennesker, så er lysgudstjenester atter ved at vinde frem i vort lille land. Andagter og såkaldt "stillegudstjenester" i kirkerum kun oplyst ved levende lys har åbenbart appel til danskerne i disse år. Under disse meditative former kan vor tids forjagede mennesker finde rum for fordybelse og møde det guddommelige, som det siges. Sandt er det da også, at det kan være tiltrængt med et "pusterum" i tilværelsen samt fred til sjæl og krop. Spørgsmålet er imidlertid, om man ved disse "meditationer" finder andet end sig selv og sine egne private religiøse forestillinger, der ikke nødvendigvis har ret meget med kristendom at gøre.

Et andet gammelt navn for den 2. februar er "Kjormes-Knud". Den dag var man halvvejs gennem vinteren. Med den indtraf så at sige vinterens vendepunkt eller knude, som man sagde. Lyset og varmen vendte nu gradvist tilbage, og foråret var så småt på vej. Om det så kommer til at holde stik i år, det kan vi jo håbe på oven på en af de vådeste vintre i mange år.

Under alle omstændigheder nærmer vi os nu så småt påsken. Også i evangeliets fortælling og i kirkens gudstjenestecyklus befinder vi os således ved et vendepunkt. Det afgørende vendepunkt: "Timen er kommet, da Menneskesønnen skal herliggøres". Hidtil er Jesu sande identitet kun gradvist blevet afdækket. Hans liv har langsomt men sikkert taget retning mod et bestemt mål, og i glimt har han afsløret, hvem han er. Men den endegyldige afklaring har endnu ikke fundet sted. Jesus har gang på gang afvist at give sig fuldt til kende med henvisning til, at tiden endnu ikke var moden til det. Disciplene havde således tålt mange ydmygelser og megen latterliggørelse på grund af ham. De så derfor også frem til den dag med stor forventning, hvor Jesus én gang for alle ville vise sig i al sin magt og væld. Han havde jo selv talt om, at han engang skulle herliggøres. Og disciplene var ikke et øjeblik i tvivl om, hvad det betød: Når deres lærer og mester blev herliggjort, indebar det for dem at se naturligvis, at hans guddomskraft blev synlig for enhver, og at hans rige fremstod som en håndgribelig realitet i verden. Ved den lejlighed skulle alle de hånlige modstandere blive til skamme og disciplene selv komme til ære og værdighed. Og nu - nu var det tilsyneladende endelig kommet så vidt, at den store begivenhed ville indtræffe.

Men så er det, at disciplene rystes i deres grundvold. Den time, som er kommet, er nemlig sandhedens time. Nu skal det afsløres, at alle de forventninger, man har sat til ham, er forkerte. At den herlighed, han taler om, ikke handler om hæder og ære, men om lidelse og død.

Den har således ikke meget at gøre med det, disciplene forstår ved ordet herlighed. Alle deres forventninger og det håb, som havde båret dem gennem årene med Jesus, brister som sæbebobler, og grunden rives væk under deres fødder. De erfarer, at hans herlighed ikke skal vise sig på en måde, der vil påkalde sig verdens anerkendelse og beundring. Endsige betyde oprettelsen af en ny samfundsorden med ham og dem selv i spidsen. Hans herlighed består netop i at give afkald på al

magt og ære. Ja til sidst endog at miste livet. For kun derved banes vej for, at Guds rige kan sætte frø og vokse sig stort.

Det er ikke svært at sætte sig i disciplenes sted og forstå deres forfærdelse. I mangt og meget ligner vi dem jo kun alt for godt. Også vi har svært ved at se nogen herlighed ved døden på et kors. Det stemmer dårligt med vore forestillinger om en guddommelig frelser. Sandt er det da også, at det virker absurd, at dette foragtede og martrede menneske skulle være i stand til at hjælpe nogen som helst. Tilsyneladende magtede han end ikke at hjælpe sig selv. Med forstanden må vi forkaste den tanke, at døden skulle være hans endegyldige sejr. Eftertiden har da også haft travlt med at fremstille Kristus som en sejrrig og almægtig konge, der troner højt over menneskenes verden indhyllet i guddommelig stråleglans.

Og dog var korset den eneste ophøjelse og herlighed, Vorherre selv ville kendes ved. Alt andet er menneskeligt blændværk skabt ud fra det forfængelige ønske om en frelser i vort eget billede. Vorherre vidste, at vejen til livet aldrig går gennem de fagre riger på jord. Han nøjedes imidlertid ikke med at vide og belære. Han var ét med sine ord. Han accepterede og gennemlevede selv døden, selvom fristelsen til at smyge sig uden om var til stede. Deri bestod hele hans herlighed. Kun ved fuldt og helt at give sig ind under de vilkår, som gælder for vort liv, var det muligt for ham at gøre sin særlige kraft gældende i vort liv.

Det var Vorherres opgave i verden at afsløre alle de magter, som lægger livet øde og vise en udvej fra dem. Både dem i os selv, og dem i verden omkring os. Han skulle så at sige bringe en ny virkelighed i stand. Og når noget nyt skal blive til, kan det kun ske ved, at det gamle går til grunde. Han måtte derfor bøde med sit eget liv, før det for alvor gik op for mennesker, at der med ham var noget ganske særligt på færde. Men med sin død og opstandelse, skabte han nyt liv for mange.

Det gælder også os i dag. I troen på Kristus har vi vished om at være omfattet af en kærlighed og omsorg, som bærer igennem på trods af alle livets omskifteligheder. Ikke sådan, at det altid går os, som vi vil. Men dog sådan, at vi aldrig er ladt alene. Vorherres ord afslører ganske vist skånselsløst hulheden og falskheden i vort liv, men det viser os samtidig, vejen vi skal gå. Han vil, at det frø af sandhed og kærlighed, han har sået i verden, skal spire op og vokse sig stort ved os. Problemet er bare, at vi har så svært ved at tage hans ord til os og gøre hans kærlighed til vor. Og det er dommen over verden.

Men Vorherre kom ikke for at dømme verden, han kom for at frelse den og drage alle hen til sig. Hans ord, og ordet om ham, er midt i vores vinter et vidnesbyrd om og en førstegrøde af den bliden vår, som skal komme med hans rige. Det skal være vor frimodighed i livet og vort håb i døden.

Finn Ryneld